

**СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ**

4.3 БИОЛОГИЧЕСКИ НАУКИ

Настоящата стратегия е рамков документ, отразяващ основните цели, приоритети и мерки за постигането им, които ръководство на ПУ Филиал „Любен Каравелов“ и академичният състав на катедрата „Педагогически, природни и хуманитарни науки“ дефинират като важни за развитието на специалността „Биология и управление на природните ресурси“ от професионално направление 4.3 Биологически науки.

В ПУ – Филиал „Любен Каравелов“ се обучават студенти с образователно-квалификационна степен – бакалавър в специалност „Биология и управление на природните ресурси“ - в четиригодишен курс с редовна форма на обучение.

Стратегията е базирана на следните европейски, национални и институционални документи:

Стратегически документи на европейско ниво:

Конвенция за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Лисабонска конвенция) от 11.04.1997 г. и съпътстващите я документи.

Болонска декларация за Европейското пространство за висше образование от 19.07.1999 г.

Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030).

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020) 625 FINAL, 30.9.2020).

Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021—2030 г.) (ОВ С 66, 26.02.2021 г., стр. 1—21).

Стратегически документи на национално ниво:

Стратегия за развитие на висшето образование в Република България (2021 – 2030 г.).

Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017 – 2030 г.).

Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“.

Национален план за действие в областта на цифровото образование (2021– 2027г.).

Закон за висшето образование, обн. ДВ. бр.112 от 27.12.1995г., посл. изм и доп. ДВ. бр.39 от 01.05.2024 г.

Закон за развитие на академичния състав в Република България, обн. ДВ. бр. 38 от 21.04.2010, посл. изм. и доп. ДВ. бр. 102 от 23.12.2022 г.

Национална пътна карта за научна инфраструктура на Република България за периода 2020 – 2027 г.

Стратегически документи на институционално ниво:

Правилник за устройството и дейността на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, приет с реш. на Общото събрание, посл. изм. и доп. от 23.04.2021 г.

Визия за развитие на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ през следващите 15 – 20 години, приета 2017 г.

Правилник за развитие на академичния състав на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, приет с решение на Академичния съвет с Протокол № 3/18.04.2011 г., посл. изм. с решение на Академичния съвет с Протокол № 7 от 22.07.2024 г.

Система за управление на качеството в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, посл. изм. 17.06.2023 г.

Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователската дейност, приета с решение на Академичния съвет с Протокол № 15 от 19.12. 2016 г.

МИСИЯ И ВИЗИЯ

МИСИЯ

Мисията на ПУ - Филиал „Любен Каравелов“, гр. Кърджали е чрез катедрата и Биологическия факултет към ПУ „Паисий Хилендарски“, провеждащи обучение в професионално направление 4.3. Биологически науки, да осигури висококвалифициран преподавателски състав и съвременна материално- техническа база, които:

- да гарантират обучение на студентите в съответствие със световните
- образователни стандарти в сферата на биологическите науки за успешна реализация на пазара на труда.

- да осигурят възможности за реализация на качествена научноизследователска дейност в сферата на биологическите науки и да създадат условия за трансфер на нови знания и технологии между Филиала, Биологическия факултет и други образователни и научноизследователски центрове и бизнес структури в страната и чужбина, като по този начин да подобрят качеството на живот на хората.
- да подготвят младите хора за успешна социална реализация, като изградят у тях положителни модели на гражданско поведение, базирано на критично мислене и нагласа за непрекъснато лично усъвършенстване, които да допринесат за развитието на обществото на регионално и национално ниво.

ВИЗИЯ

Визията на Филиал „Любен Каравелов“ за обучение на бакалаври по професионално направление 4.3. Биологически науки е през следващите 4 години той да се утвърди като водещ образователен и изследователски център в академичната и в професионалната общност, който подготвя специалисти с високо ниво на компетентност в сферата на биологията и управлението на природните ресурси.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ

- Висок положителен обществен имидж на институцията Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, в чиято структура е Биологическият факултет и Филиал „Любен Каравелов“ - Кърджали.
- Дългогодишен опит в обучението на студенти.
- Висококвалифицирани преподаватели в направления, като биология и управление на природните ресурси, които са в основата на съвременната екология и опазване на околната среда и мениджмънт.
- Актуални учебни планове и добра учебна инфраструктура.
- В хода на обучението се изучават основни биологични структури и процеси, овладяват се методи и подходи за изучаването на растителните и животинските биоресурси. Студентите придобиват солидни теоретични

знания и практически умения в областта на природни науки като ботаника, зоология, екология и др., съчетани с методите и критериите за оценка на състоянието на околната среда, запознават се и с методите на биологичния мониторинг, както и с българското и международното законодателство в областта на околната среда.

- Филиалът в Кърджали предоставя на студентите необходимите условия за аудиторна и извънаудиторна дейност – учебни зали и специализирани лаборатории, а практическото обучение се провежда в естествена среда.
- Добра академична атмосфера и либерални отношения между преподаватели и студенти, базирани на взаимно уважение.

СЛАБИ СТРАНИ

- Сравнително слабо участие на специалисти от практиката в учебния процес.
- Сравнително ниска степен на прилагане на дигиталните технологии, като изкуствен интелект, виртуална реалност и др. в процеса на обучение.
- Относително ниско ниво на входяща и изходяща студентска мобилност по професионалното направление.

ВЪЗМОЖНОСТИ

- Възможности за участие в проектна дейност към НПД в Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“.
- Повишаване броя на договорите за международно сътрудничество за осъществяване на студентски и преподавателски мобилности в направление.
- Разширяване на връзките с бизнеса (работодателски организации, производствени компании, търговски фирми, държавни институции и др.), както с цел проучване на потребностите на пазара на труда от кадри с конкретна професионална квалификация, така и привличането на специалисти от бизнеса като преподаватели, което ще повиши качеството на подготовка на студентите от направление.

ЗАПЛАХИ

- Проблеми от демографски характер – намаляване на населението на страната, емиграция с цел живот и обучение в чужбина, промяна в нагласите на младите към висшето образование.
- Непоследователност в държавната политика по отношение на финансиране на висшето образование, неясноти по отношение на процедурите за програмна акредитация и рейтинговата класация на университетите в България, както по отношение на методология на провеждане, така и по отношение обективност и прозрачност.
- Засилена конкуренция от страна на други университети на регионално и на национално ниво.

СТРАТЕГИЧЕСКА И ТАКТИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Основната цел на настоящата стратегия за развитие на професионално направление 4.3 Биологически науки във Филиал „Любен Каравелов“ гр. Кърджали е чрез повишаване на качеството на обучение, интензификация и популяризация на научните изследвания, Филиалът да се утвърди като водещ образователен център, който подготвя специалисти с високо ниво на компетентност в сферата на биологията и управлението на природните ресурси.

Постигането на основната стратегическа цел ще се реализира чрез следните тактически цели:

- **Тактическа цел 1.** Повишаване на качеството и ефективността на обучението в професионално направление 4.3 Биологически науки за по-добра реализация на завършилите.
- **Тактическа цел 2.** Осигуряване на висококвалифициран академичен преподавателски състав.
- **Тактическа цел 3.** Интензификация и популяризация на научно-изследователската дейност на академичния състав.
- **Тактическа цел 4.** Подобряване на образователната среда и надграждане на материалната база за научни изследвания.

МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ

Тактическа цел 1. Повишаване на качеството и ефективността на обучението в професионално направление 4.3 Биологически науки за по-добра реализация на завършилите.

Мярка 1.1. Актуализация на учебните планове и учебните програми в съответствие със съвременните образователни стандарти, наложени на световно ниво и изискванията на пазара на труда.

Дейности по Мярка 1.1:

- Актуализация на учебните планове и програми с участието на представители на бизнеса по професионално направление 4.3 Биологически науки.
- Привличане на изявени специалисти от практиката и/или водещи учени и преподаватели от научноизследователски институции и други университети като лектори по определени дисциплини или модул от дисциплина от учебния план.
- Обогаляване на учебните материали по отделните дисциплини от учебния план с дигитални образователни ресурси (видеа, онлайн лекции от наши и чужди университети, производствени клипове и др.), които да повишат интереса на студентите към процеса на обучение.
- Въвеждане в учебните планове на факултативни дисциплини, свързани с приложението на изкуствения интелект и добавена реалност.

Мярка 1.2. Подобряване на практическата подготовка на студентите.

Дейности по Мярка 1.2:

- Подобряване на материално-техническата база за практическо обучение.
- Привличане на специалисти от практиката, които да провеждат производствените и преддипломни практики на студентите в реална работна среда, извън филиала.
- Осигуряване на възможности на студентите за разработване на експериментални дипломни работи.

Мярка 1.3. Осигуряване на учебния процес с учебници, учебни помагала и научна литература, необходима за обучението.

Дейности по Мярка 1.3:

- Обезпечаване на поне 70 % от задължителните дисциплини с учебници и учебни помагала с автори преподаватели от ПУ.
- Създаване на вътрешна информационна база с научна продукция на преподавателския състав от филиала, дипломни работи, автореферати на дисертации и др., които студентите да използват при разработване на индивидуални изследователски задачи и дипломни работи.

Тактическа цел 2. Осигуряване на висококвалифициран академичен състав.

Мярка 2.1. Осигуряване на възможности за преподавателите да разширяват и да повишават квалификацията си, чрез придобиване на нови знания.

Дейности по Мярка 2.1:

- Включване на преподавателите в курсове за професионални обучения – дигитални технологии, специализиран софтуер, езикови курсове, иновативни методи за преподаване и др.
- Насърчаване на преподавателите да се включват в обучителни курсове, организирани от фирми, предлагащи специализирано лабораторно оборудване, специализиран софтуер и др.
- Активизиране на преподавателските мобилности чрез сключване на нови договори по европейски програми за научен и преподавателски обмен.

Мярка 2.2. Планирано академично развитие на преподавателите.

Дейности по Мярка 2.2:

- Привличане на най-перспективните и изявени студенти за преподаватели във Филиал „Любен Каравелов“ Кърджали.
- Приоритетно включване в научноизследователски проекти на млади преподаватели.
- Своевременно обявяване на конкурси за академични длъжности.

Тактическа цел 3. Интензификация и популяризация на научно- изследователската дейност на академичния състав.

Мярка 3.1. Планиране на научноизследователската дейност и включване във вътрешно университетски, национални и международни изследователски проекти.

Дейности по Мярка 3.1:

- Тесен контакт с Поделение научна и проектна дейност на Университета с оглед своевременно информиране на преподавателите относно възможности за кандидатстване по отворени позиции за финансиране на научни проекти.
- Ежегодни обсъждания в катедрата за определяне на приоритетни изследователски направления и проекти, в които биха могли да се включат преподавателите.

Мярка 3.2. Увеличаване броя на публикациите в списания, индексирани в международните бази Scopus и Web of Science.

Дейности по Мярка 3.2:

- Поддържане на вътрешно университетската система за финансово стимулиране на публикационната активност на преподавателите в списания, индексирани в международните бази Scopus и Web of Science, действаща в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
- Финансиране на публикации в списания, индексирани в международните бази Scopus и Web of Science на конкурсен принцип от вътрешноуниверситетски конкурси, организирани от Поделение научна и проектна дейност.

Мярка 3.3. Популяризация на изследователската дейност на академичния състав.

Дейности по Мярка 3.3:

- Организиране на конференции с национално и международно участие, Студентска научна конференция „Науката – предизвикателство за младите“.
- Организиране на представяния на проекти, основни научни направления, постижения и публикации на преподавателите от филиала.

Тактическа цел 4./ Мярка 4.1 Подобряване на образователната среда и надграждане на материалната база за научни изследвания.

Дейности по Мярка 4.1:

- Оценка на състоянието на аудитории, семинарни зали и лаборатории за учебна и изследователска работа.
- Изготвяне на приоритетен план за реновиране и оборудване на аудитории, семинарни зали и лаборатории.
- Закупуване на лабораторно оборудване и компютърна техника по проекти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия е базирана на сравнителен анализ на учебните планове и състоянието на образователната среда за обучение на студенти в професионално направление 4.3 Биологически науки и е съобразена със спецификата на образователния процес и визията за развитие на направлението в Биологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Стратегията е приета на заседание на Филиалния съвет на ПУ - Филиал „Любен Каравелов“ – гр. Кърджали, Протокол №3/ 04.04.2025 г..